

JELENA NIDŽOVIĆ

SEDAM PLUS JEDAN: ZAPAŽENO ZLATAN METAK DRAGOSLAVE BARZUT

Dragoslava Barzut, *Zlatni metak*, kratke priče, Narodna biblioteka *Jovan Popović* iz Kikinde, edicija *Nagrada Đura Đukanov*, tvrdi povez, 83 stranice, 2012.

Iako ovaj prikaz dolazi značajno nakon nagrade i izdanja, on nije zakasneo jer se ovoj zbirci, kao ni mnogim i zaista mnogim drugim izdanjima ne može odrediti mesto u književnosti, sve i kad se čini i sasvim mali zahvat u vidu uzimanja u obzir jednogodišnje književne produkcije. Uz to, i problemsko pitanje koje se tiče aktivističke prirode ili mogućnosti književnog teksta treba ublažiti, najpre uvažavajući postojanje nekoliko intervjua u kojima se autorka izjasnila u vezi sa tom temom, i razmisliti u pravcu određivanja kakvog- takvog značaja ove zbirke za književni trenutak.

Namera mi je tako da o ovoj zbirci kratkih priča govorim u ključu sociologije književnosti. U prvom redu kao o sindromu jednog koncepta kulture koji je prisutan. U suprotnom bi se ovaj prikaz oslanjao na živo poznanstvo koje postoji između Dragoslave i mene i za inicijalni *kick* uzimao konvenciju nekakve uvodne anegdote ili računao da se na tom mestu nađu biografski podaci. Ovaj prikaz je stoga bežanje od bliskosti sa jedne i zblizavanje sa knjigom, sa druge strane.

Zbirka je štampana u ediciji *Nagrada Đura Đukanov*, što je na nekoliko načina rečito: u prvom redu, poštovano je ono nepisano pravilo prema kome autor svoje prvo štampano delo štampa zahvaljujući tome što biva izabran na nekom konkursu; dalje, ova nagrada smešta Dragoslavinu zbirku u osoben tradicijski krug vojvođanskih pripovedača, iako će svaki čitalac zbirke ovaj podatak namah i sa pravom oglasiti kao nebitan; konačno, budući štampana u očekivano malom

tiražu od 350 primeraka i budući distribuirana tako da se već očekuje da njena dostupnost bude unekoliko otežana, što je praktično implodirana situacionost položaja umetnosti danas.

Za mene je kratka priča oduvek bila prirodna forma, nešto o čemu je istovremeno jednostavno i zahtevno pričati kao što je to, na primer, šetnja. Da li nam je potrebna teorija o odlasku u šetnju? O jednom stopalu ispred drugog? Da, verovatno. Sigurno, gotovo, ukoliko je reč o ovoj knjizi, u kojoj nije izostalo obrazloženje žirija koje vrlo nejasno obaveštava čitaoca kako je „reč o zaokruženom autorskom rukopisu koji je koherentan u svojoj tematskoj heterogenosti”, a koje još oprezno naznačava veze ovog teksta sa feminističkom književnom tradicijom, i povodom koga se najčešće govori o potrebi „ženskog oglašavanja”. Autorka ovog prikaza svesno će izbeći razmatranje karakteristika ženskog pisma i problem odnosa aktivizma i književnosti, pitanja na koja je Dragoslava Barzut ponudila autopoetički odgovor, i usredsrediti pažnju na osoben kvalitet ove zbirke- njenu naglašenu i vrlo poštenu konzumentsku prirodu.

Total teksta od 83 stranice pripovedanog i visina korica zbirke od svega 17 centimetara metonimijski su jasna obrada njene prirode: knjiga je idealna za brza čitanja i prevladavanje svakidašnjice nekog urbsa kroz lep običaj čitanja kojegde. Na takvu prirodu zbirke ukazuju i naslov (sleng za takvu meru heroina kakva je dovoljna za osmišljeno samoubistvo; doza) i kompoziciona normiranost rađena prema obrascu i podeli tipičnoj za nosače zvuka: tracklist, sedam plus *bonus track*.

Kratka forma isključuje neke osnovne strategije građenja teksta, pa je osoben konkretizam koji kreće formu kratke priče u saglasju sa prirodom koju smo odredili kao u prvom redu konzumentsku, što ima da znači nepretendentnu, svedene egzistencijalne ravni i nezasićenu neumesno velikim mislima. Objekti (ili motivi) savremene zajednice, ograničenja i slobode grada, drugostepenovanje emocija i umesno iskliznuće jezičkog obrasca u žargonizam i tuđice su postupci i orijentiri uz pomoć kojih se formira ovaj tekstualno izrazito (lako i brzo) prohodan svet. Vremensko- prostorne koordinate rastegljive su u pravcu uvažavanja informatičko- tehnološke prostornosti sveta, uz šta čak memorija komputera postaje metafora za arhitektoniku života, i principijalne vremenske fragmentarnosti koja zahvata vremenski udaljena iskustva junakinjine svesti. Zbirka ne raspolaže „velikim temama”, ona kreće čitaoca u poznati prostor sa humoristično-ironičnim tipom obrade, u kome je rasterećena i lagodna snaga ove knjige. (Po)etika vidno komentatorske pripovedačke svesti i situacije je zapravo kompozicioni mehanizam koji izražava svet zbirke kao svet međusobno često bizarnog i izvanvoljnog saglasja besmislenosti, humora, ironije i nesnadjene junakinje zapanjujuće samosvesti, preseka tako karakterističnog za našu ubogu referentnu sadašnjicu.

I, držeći se one vrlo prijatne metafore čitanja kao šetnje ne preostaje nego da se zaključi da je šetnjica bila vrlo ugodna, a da se čitalac može uputiti i na Dragoslavin i dalje vrlo predan blogerski i poetsko- performativi rad i sadržaj o kome se može obavestiti [na Mreži](#).

Copyright © by Balkanski književni glasnik – BKG, 2014.

CIP – Katalogizacija u publikaciji, Narodna biblioteka Srbije, Beograd 82

BALKANSKI KNJIŽEVNI GLASNIK, [Elektronski izvor] / Glavni i odgovorni urednik Dušan Gojkov.

– Elektronski časopis.

Način dostupa (URL) <http://www.balkanskiknjizevniglasnik.com/> <http://www.balkanliteraryherald.com/>

ISSN 1452-9254 = Balkanski književni glasnik (Online)

COBISS.SR-ID 141175564

BKG Sveska 25